

דגם תשובות לשאלון 014282 - מועד קיץ תשפ"ג

פרק א - סיפור קצר/תפוחים מן המדבר"

א (1) הסיפור "תפוחים מן המדבר" מבקר את החברה החרדית, שעולמה צר ולעתים עויין. זהו עולם אשר כופה את חוקיו ומסגרותיו על הפרט. החברה החרדית היא חברה שמרנית וסגורה, הנוהגת במנהג השידוכין כדי להקים משפחה. השידוכים נעשים על פי ייחוס, מעמד, מצב משפחתי ולמדנותו של החתן. לאושרו של הפרט, למאוייו ולאהבתו אין כל חשיבות בחברה שכזו.

משפטים שהביקורת משתמעת מהם :

קטע I

אצלנו לא עושים שידוך בכוח. וחוף מזה, הבן של יקותיאל עילוי."
"עילוי חיוור וחולה כאילו כל היום יושב בתוך בור. וחוף מזה, אני לא אוהבת אותו."
"ומה את חושבת, אהבה זה הכול?"
"ומה את יודעת על אהבה?"
"ומה זאת אומרת?", נעלבה ויקטוריה והזדקפה בכיסאה.
"ככה מדברים אל אימא כאן?"
"את לא אהבת את אבא, והוא לא אהב אותך." התעלמה ממנה רבקה, והוסיפה לתוך השקט שנפל: "אני, בבית... לא הייתי שווה הרבה."

קטע II

"אני לא רוצה לחיות כמו את ואבא."
"איך?"
"בלי אהבה."

א (2) משפטים שמשמעת מהם נימה חיובית על החיים בחברה החרדית

"ואל השכונה את לא מתגעגעת?"
"לפעמים כן. בערבי חג. שולחן שבת חסר לי והזמירות והצחוקים"
הסבר: האימא ויקטוריה מזכירה לבת שלה רבקה את השכונה חרדית בערבי חג ובשבתות עם הזמירות, השירים והצחוקים שגרמו לה הנאה ונחת.

ב (1) פרטים המעידים על היתרונות שיש בחיים החילוניים בקיבוץ:

עולם חילוני-מודרני, ליבראלי וחופשי במנהגים, בליבוש ובאורח החיים (רבקה חיה עם דובי בלא חופה וקידושין).

חיי עבודה, שיתוף ואחווה בקיבוץ (בקיבוץ, רבקה הגשימה את עצמה והפכה למאושרת, משוחררת ובטוחה בעצמה לא אותה רבקה שהייתה בירושלים "כאיש המחופש בבגדי אשה").

ב (2) מוטיב התפוח בסיפור המעבר מתפוח רקוב שהאימא ויקטוריה מביאה מביתה בירושלים לתפוח טוב שהיא מביאה מהקיבוץ במדבר, מסמל את התיקון שעברה במהלך מסעה. התפוח הטוב מסמל את גן-העדן האבוד שלה, והיא מצליחה להאכיל בתפוח זה את בעלה. אפשר שאכילת התפוח בדבש תסמן התחלה של מערכת יחסים נאותה ומתוקה יותר בין ויקטוריה לבעלה. **מכאן ניתן להתאים כל אחת מהמשמעויות המובאות בשאלה למשמעות מוצעת זו של מוטיב התפוח.**

פרק ב - שירה/ "לכל איש יש שם"

2 (א)

קטגוריות	דוגמאות
שושלת משפחתית	הורים (אביו ואימו / בית 1)
כוחות עליונים	אלוהים (נתן לו אלוהיו / בית 1)
מראה חיצוני	קומתו ואופן חיכו, בגדים (האריג) / בית 2
בני אדם	שכנים (כתליו, ההרים / בית 3), שונאיו (בית 5), אביו אימו (בית 1)
נוף	הרים, כתלים (בית 5), ים (בית 8), תקופות השנה (בית 7)
מעשים ורגשות	חטאיו וכמיהתו (בית 4), אהבתו (בית 5), חגיו ומלאכותו (בית 6), עורונו (בית 7).

2 (ב) כל אדם עובר בתהליך דומה, השיר מתחיל בלידת האדם ובשמו הפרטי שמעניקים לו הוריו, ומסתיים במותו של האדם ואז הוא מקבל מאחרים שם "המנוח".

או בני אדם עוברים אותו תהליך בפתירת השיר זה מתחיל מאלוהים שקבע את הולדתו של האדם ונסגר במותו במשמעות של חזרה לאלוהים.

פרק ג - מילונאות

א. על הנבחן להעתיק את ההגדרה המילונית המתאימה ביותר למשמעות המילה "צעד" בכל משפט ($100=5 \times 20$ נקודות).

(1) הגדרה (2): **מרחק**

(2) הגדרה (3): **אמצעי, פעולה מכוונת להשגת איזו מטרה**

(3) הגדרה (1): **פסיעה, מדרך כף רגל**

(4) הגדרה (1): **פסיעה, מדרך כף רגל**

(5) הגדרה (3): **אמצעי, פעולה מכוונת להשגת איזו מטרה**

ב. על הנבחן להשיב מהי ההגדרה המילונית המתאימה ביותר למשמעות המילה "צעדים" במשפט בצעדים זהירים קרבה הילדה אל המיטה, נמשכת אל החולה כבקסם.

ולנמק את קביעתו ($2 \times 50 = 100$ נקודות).

ההגדרה המתאימה ביותר למשמעות המילה "צעדים" במשפט היא הגדרה (1) - פסיעה, מדרך כף רגל.

מכיוון שכתוב שהילדה מתקרבת אל המיטה, היא חייבת לצעוד כדי להתקרב אליה.

ג. על הנבחן לכתוב ליד כל משפט אם הוא נכון או לא נכון ($3 \times 33 = 100$ נקודות).

(1) נכון

(2) נכון

(3) לא נכון

ד. על הנבחן להשלים את שני המשפטים על פי הערך המילוני הנתון ($2 \times 50 = 100$ נקודות).

(1) הציטוט בהגדרה (1) מתקופת: התנ"ך (מקרא).

(2) נטיית הסמיכות של המילה "צעדים" היא "צעדי".